

51020

II. évf. * 6. szám

Ára 5 korona

1922. február 11

ÚJ ÉLET

POLITIKAI
TÁRSADALMI ÉS KRITIKAI HETILAP

Szerkesztőség es kiadóhivatal:
Szeged, Dugonics-tér 12.
Telefon-interurbán 14—54. sz.

Megjelenik minden szombaton

Előfizetési árak:
Egész évre 200 K, félévre 100 K
negyedévre 50 K. Egyes szám
ára 5 K, pályaudvarokon 6 K

Olvásóinkhoz!

A mai nappal gazdát cserélt az Új Élet. Ennek a kis lapnak egy éves fennállása után, mint a lap eddigi tulajdonosa azzal bucsuzom a közönségtől, hogy: hála és köszönet mindazoknak, akik lapomat vették, olvasták és támogatták.

Az új gazda: Erdély ragyogó gyöngyének: Székelyországnak ideszakadt büszke fia, akik most ezzel a lappal s e lap betűin keresztül küldik el az ország minden házába azt a gondolatot, amelynek — e lap születésével — én is voltam szerény magvetője. A gondolat az, amely minden igaz magyar lelkében Eszmévé vált s ennek az Eszmének követői, eltörői és örökifju harcosai most azok, akik a legméltóbbak arra, hogy begyógyítsák azt a fájó sebet, amelyet a trianoni tör ültött a magyar sziveken.

A magyarok Istenének áldása és a magyar olvasó közönségnek megértő szeretete kíséretében ez a lap az uton, amelyen eddig haladt, de amelyen ezentúl meggyarapodva, nekilendülve, a legkiválóbb szellemi erők és hazafias szívek segítségével fog a szent Cél érdekében kiüzdeni.

Hazafias tisztelettel:
Longi István.

A Csongrádmegyei Vitézi Szék

folyó hó 5-én délelőtt a *Belvárosi-mozi* helyiségében nagy-szabású jótékonycélu hangversenyt rendezett, melyet Magyarország ujjáépítésének gondolata, a magyar lelkekben új lánggal égő nemzeti érzés templomos, komoly ünneppé avatott. Az ünnepség legelső szereplője *P. Zadravec István* tábori püspök a hangversenyt keretező beszédeiben, mint a magyar nemzeti megerősödés biztosítékát állította a közönség elé a Vitézi Széket s az ország ujjáépítésének munkájában a legszentebb kötelesség teljesítéseként jelölte meg a Vitézi Szék odaadó támogatását.

A művészi gondossággal összeállított műorból a következő nagyszerű számokat kell kiemelnünk:

Wagner: Lohengrin III. felvonásának előjátékát Fichtner Sándor karnagy vezetésével a Szegedi Filharmonikus Egyesület zenekara tökéletes precizitással és lendületes erővel adta elő.

Bazilides Mária operaénekesnő, a m. kir. operaház tagja Schubert: A halál és a leány című dalával mélyenjáró, igazi művészetet nyújtott. Csodás finomságu pianói és előadásának megrendítő drámai ereje egy csapásra meghódították a közönséget.

Mambriny Gyula hegedűművész, a m. kir. Zeneakadémia tanára *Beethoven* Op. 61. D-dur hegedűversenyét előkelő művészi felfogással és tökéletes

technikai készség nyuyodt biztonságával adta elő.

Fichtner Sándor 1848 című szimfonikus költeményében impozáns dinamikai erő nyilvánult meg; sokoldalú zenei képességeinek ezuttal is bizonyosságát adta.

Midőn a legnagyobb elismeréssel adózunk a Vitézi Széknek a mintaszerű rendezésért, azon reményünknek adunk egyben kifejezést, hogy a jövőben is tevékeny részt fog venni a magyar zenekultura fejlesztésében.

Kovács G.

EGYETEMI HIREK

Az Egyetemi Szt. Imre kör az elmúlt vasárnapon tartotta impozáns, népes rendkívüli közgyűlést, amelyen több figyelemreméltó felszólalás történt. A közgyűlés díszelnököknek választotta meg Majláth és Glattfelder püspököket, Erdélyi László egyetemi tanárt, a főispánt és a polgármestert. Elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy az egyesületi élet fokozottabb kiépítése céljából szakosztályokat állít fel, amelyek tervezetének megállapításával a tisztikar lett megbízva. Ilyen szakosztályok lesznek az irodalmi és kulturális, valamint a diákszociális ügyek intézésével megbízva. E helyen említjük meg, hogy a Szt. Imre kör már eddig is dicséretreméltó tevékenységet fejtett ki a diáknyszor enyhítése tekintetében. Eddig mintegy 50.000 korona értékű pénz és ruhasegély osztott ki az arra rászorult egyetemi hallgatóknak. Ezenkívül „vendég-ebéd” akciót szervezett, amelynek során szegedi családok a menekült ifjakat kétszer hetenként ebédre vendégül látják.

A katolikus hitélet minél intenzívebb elmélyítése céljából Mária-kongregatiót tervez a Szt. Imre kör.

Elhatározta még a közgyűlés, hogy ezentul minden vasárnap

nívós kulturdélután rendez, amelyek keretében jezsuita atyák is felolvasni fognak. Ezuton is felhívja a kör tagjait, hogy az irodalmi joutrokat minél nagyobb számban látogassák. Nem lesz érdektelen megemlítenünk a Kör könyvtárának felállítása folyamatban van, amennyiben az egyesület részére tömegesen érkező ajándékok ezt lehetővé teszik. Ujabban a Szt. István-Társulat küldötte el értékes könyv-ajándékát.

ÖN CSAK

a „Patria” (Feketesas-utca 4) könyv- és papirkereskedésben vásárolhatja meg író-, rajz-, tan- és egyéb papíráru szükségletét a legolcsóbban — és legjobban.

Lucza

a leg-**fest, tisztít**
olcsóbban!

Szeged, Kazinczy-u. 14. Telefon 1075

Fiókküzletek: Mikszáth K.-u. 9 (Valériatér, paprka-piac sarok) és Gizella-tér 3

Idegen Pénznemek vétele és eladása!

Károlyi-u. Bank és Pénzváltó Üzlet
Feketesas-utca 8. és Károlyi-u. 2. sarok
(Bejelentő hivatal ház) :: Telefon 978

SZÖRME MUNKAKAT

a legújabb párisi divat szerint jutányos áron készít özv JÁNOSIK JÁNOSNÉ szörme nagyraktára. Kigyó-utca 2 sz.
EMKE kávéház mellett

Horváth István, czipész

Széchenyi-tér 9. (Korzó-mozi ház)
Telefon
14-92

Nagy cipővásár!

Kirakatom tessék figyelni!

Erdélyi menekültek
találkozó helye a

Kolozsvári Étterem

Budapest, József-körút 40
Kitűnő erdélyi konyha
Tulajdonos *Illyés Gyula*

U J É L E T

F E L E L Ő S S Z E R K E S Z T Ő : L O N G I I S T V Á N

Beköszöntő

Minden elveszett, csak egy maradt meg a gyermek. A magyar gyermekekben benne van a magyar faj őseréje. A világmegváltás, a kereszténység is egy gyermekkel kezdődött, a názáreti Jezus bölcsőjével. A magyar gyermek a magyar megváltás reménye...

Dr. Ravasz László, ref.püspök

Minden elveszett A vörös rémuralom és Trianon aktái lezárták azt a folyamatot, mely hosszú évtizedek sötét, lelkeket mérgező munkájával a magyar faj sirját igyekezett megásni. A nyugatról importált kulturmérgezés, az életünk-ből és vérünk-ből táplálkozó bécsi dinasztia mostoha magyar politikája, s a gyermekkorát élő magyar faj öngyilkos naivitása megérelelték a nemzet bukását. Közéletünk nem tud megbirkózni a halálos kórral, közéleti férfaink megfogyott erővel és hittel, végzetes tévedések sulya alatt, kétségbeesetten tétlenkednek az utolsó, tizenkettedik órában.

Minden elveszett! A lélek elborul, és a magyar sziv megszűnik dobogni... *Es mégis egy reménysugár!*

Talán mégis, ahogy mi ezt érezzük, látjuk — ez megállást, jelent, visszafordulást a sir szélére — erőt!

Igen, mi látjuk és érezzük — magyar ifjuság — tudjuk a multat és jelent, végigszenvedtük a világháborut és forradalmakat, megkóstoltuk a destrukció és magyar tétlenség minden gyümölcsét, beteggé laktunk vele — *de meggyógyultunk, mert fiatalok vagyunk és erősek.*

Mi látjuk az Utat, hiszünk a Jövőben, — mert bennünk a Jövő!

Székegyetemi és főiskolai hallgatók a magyar ifjuság hadseregéből az a rész, mely *elvesztett hazájáért* az első sorokban akar harcolni — megvettük és a jövő számmal kezdődőleg fővárosi napilapoknál dolgozó testvéreink közreműködésével saját szerkesztésünkben 16 oldalra növelt terjedelemmel juttatjuk el az *Uj Élet*-et a magyar olvasó közönség kezeibe. Szent akarásunk: hogy fegyver legyen a kézben s új életté, új vérré támadjon halódó magyar fajtánk ősi ereiben. *Miénk a jövő, s mi a tettek vagyunk! Magyar Polgárok, Földművelők, Munkások, Katonák! Alljatok mellénk: Támogassatok!*

Kolozsváry-Borcsa Mihály, főszerkesztő

Dr. Menyhárt Gáspár Rektor Magnificus nyilatkozik az Uj Életnek

— Az Uj Élet tudósítójától. —

Az Erdélyi Hírek február 6-iki számában azt írta, hogy Ferenc József Tudomány egyetemen a második félévi beiratkozások meglepő eredménnyel jártak: az első félévhez képest 500-ra, tehát valósággal a felére apadt a hallgatók száma.

Szükségesnek láttuk e tárgyban megkérdezni dr. Menyhárt Gáspár rektort, aki munkatársunknak a következőket mondta:

— *A most megkezdődött semesterre beiratkozott hallgatók számának lényeges csökkénéséről az elmúlt félév hallgatóságához képest szó sem lehet. A mult semesteren 1004 hallgatója volt az egyetemnek, a jelen félévre pedig a mai napig már 855-en iratkoztak be, de ez a szám korántsem tekinthető véglegesnek, minthogy az iratkozás még nincs lezárva; erre igen sokan haladékat kérnek tőlem, akik eddig részint betegségük miatt részint más okok következtében a beiratkozásban egyelőre akadályozva vannak. En ezt a haladékat méltányosságból természetesen megadom a kérelmezőknek. A beiratkozások határideje február 18-án jár le és csak akkor lehet majd megállapítani a hallgatóság végleges számát. Hiszem, hogy ez a szám megfogja haladni a mult félévét. Ha azonban kisebb is lenne, az érthető volna, hiszen igen sokan a II. semesteren, januárban kezdik az egyetemi tanulmányukat, ez k azután természetesen januárban is vegeznek; ezzel szemben most nincs még az a csatorna, amely a*

mutakozó hiányt a középiskolákban végzett tanuló-nyaggal pótolná. Hisz az érettségizett tanulók nagy számmal ősszel az az I. semesterben tódnak az egyetemre. Mindazonáltal mondom és hiszem, hogy ezuttal mégsem fog lényegesebb csökkenés, mutatkosni a hallgatóság számában.

Szolgabíró, mint hókaparó

Vágják, kaparják a havat a munkások. Nyolc-hiz ember egy csomóbn, jobbára parasztok, de van közöttük iparos formájú ember is. Az egyik munkást nézem. Kopott bőrkabát rajta, foltos priccseknadrág, hosszuszárú bőrkamasni és katonabakancs. Sapkája mélyen az arcába van húzva; serényen dolgozik, de kissé pózolva. A hóásó ügyetlenül áll kezében, olykor elmélázva, látszólag elgondolkozva vési bele a hóba s aztán hamar fáradva megmeg áll. Most pihen, nagyot fúj és sapkáját kissé feljebb tolja a homlokára, hogy verejtékes arcát megtörölje. Ebben a pillanatban találkozok tekintetünk, — emberemet megismerem. Pillanatra zavartan kapja el tekintetét rólam, én már szeretnék tovább menni, de ő egy hirtelen elhatározással felém lép, megszólít, köszön.

Erdélyi szolgabíró. Régi, jócsaládból való. Az oláhok üzték el. Hónapokig kóborolt Budapesten, nem tudott álláshoz jutni. Egy hete van Szegeden. A napokban hókaparókat keresett a város 100 korona napidij mellett. Jelenkezett. Nem ismeri senki — gondolta miért ne! Enni muszáj s amellet sportol is. Az utóbbiit cinikus mosollyal jegyezte meg s azután elköszönt tőlem. Elmenőben visszanezek a szolgabíró urra s látom, hogy milyen jókedvvel dolgozik s milyen előírások pontossággal vágja kockákba a megfagyott havat, amely a kényelmes járókélok utját akadályozta eddig.

Megbolondult a világ

Ejfel után a kávéházban. A mámor hatása. Simiznek a zenészek. Tálcaverés, pohártörés. Az üvöltő zsezbend. Aki nappal is pezsgőt iszik. Tízezer koronás cekk. Aki 7 koronát is felirat.

— Saját tudósítónktól —

Tizenkét óra után, a zenés kávéházaknak megvannak a maguk külön vendégei. Vannak kávéházak, ahol éjjelután már ásit a hangulat, de van kávéház, ahol majdnem minden éjszaka akad egy-egy lumpoló társaság.

Egyik éjjel végigfigyeltem egy ilyen kávéházat. Három-négy asztalnál mulattak, különböző kasztu emberek ölelkeztek a mámorral s mikor tetőpontján állott a hangulat, elkezdtek az asztalok között simizni. Idősebb férfiak és fiatalok s aztán a fásasztó dervistánc után asztalhoz ültek, a cigány zsezbend ütemeire örjögve handabandáztak, a vendégek pedig tálcat vertek a márványasztalhoz, vagy poharakat csapdostak a földhöz.

Ha egy józan ember ilyenkor betevéd ebbe a kávéházba, azaz az impresszióval vigasztalja meg magát, — hogy a bolondok házába került. Az emberek eddig is félbolondok voltak az orgia hatása alatt, de jött a simmi, a zsezbend, a megfordított hangszeres artikulátlan khaossza, az idegek táncoltatására alkalmas és „modern-muzsika“ által megengedeit tányér és asztalverés és az örület, a tobzódás elérte azt a stádiumot, mikor már csak a kényszerzubony gyógyít. Furcsa és egyben szomorú jelenség ez, valami sajnálatos és katasztrófális jellemzője a kornak, amikor már nem kell a magyarnak a busongó hegedűszó, a szordinóba fojtott édes-bus mulatás, a mámorinak az a piros kicsokolása, amely zsibongva száll az agyró, a szívre s kellemesen ringatja el az asztalnak nekikönyökölve álmodó mulatozót.

Mondja e helyen a pincér, hogy van vendég, aki 10.000 koronát is elmulat egy éjjel s ott van kérem — mutatja —

villanyszerelő, aki milliókat örökölt s most nappal is pezsgőt iszik. Igaz, hogy van olyan vendég aki a feketekávéját is hitelbe issza. A pincér melankolikusan sóhajt, aztán siet egy asztalhoz, ahol már a harmadik tálcat horpasszák be és istentudja, hogy a hányadik poharat törik.

Nézem ezt a kavargó, ordító, ezt az egész akusztikát átölelő szörnyü bachanáliát s önkéntenül eszembe jut Babits egyik versének az első strófája: Ősz kupta, hideg halát és kacagó kobold; nyeljed a mámort, igyad pajtás a bort.

Nem! Nem! Soha!

Gyémánt a homokban

„A Nép“ szombati számában ezzel a címmel emlékezik meg Cserzy Mihályról, az országos hírü szegedi íróról, lapunk illusztris munkatársáról. A magyar paraszt és a magyar Alföld legnagyobb élő ismerőjét borbély-üzletében látogatta meg »A Nép« munkatársa s egy kis csendes interju keretében megszólaltatta a mestert, aki serényen, szinte tartzkodóan a nagy nyilvánossággal szemben, emlékezik írói multjáról.

Nekünk is jól esik „A Nép“ megemlékezése arról az íróról, aki egy egész ország olvasóközönségének lelkébe plántálta át a legmagyarabb gondolatokat és a legmagyarabb érzéseket. Gárdonyi után Cserzy Mihály az, aki írásaiban a legmagyarabb alföldi nép szokásait, gondolkodását, szinarany szívének nyugtalan dobogását, vágyódását és lelkének gazdagon színes világát ismerteti; a homoki sikságon élő »ösi erő«

szilaj megnyilatkozását, vagy csöndes, sokszor holdezüstös éjszakákba tompuló szelid álmodozását tárja elénk. Cserzy Mihály irói fantáziája nem röpököd a fellegek között, nem szórja az olvasóra szóvirágait, hanem ott bolyong a rónák széles homokutain, tanyák tövében, búbos kemencék melegénél, vagy a nap aranyával futtatott országutak mentén, vagy az utszéli csárdák népiesen poétikus falai között. — mindenütt, ahol drága magyar

népünk él, szenved és örvend, imádkozik és káromkodik, ahol dolgozik, hangosan gondolkodik, vagy sirva vigad.

Ezek és ezekről szóló irások tették Gárdonyit. Tömörkényit és Cserzyt nagyra s ezért lett az ő irásuk egy nagy kincsesházból kiaknázott értékes, soha el nem muló gyémánt azok számára, akik ujságot, vagy regényt olvasnak és gondolataik, szívük összeforr egy ezeréves ország büszke népének az imádatával. L.

menekülteknek volt egy kevés pénzük, addig kedves vendégek voltak, később a házaspár átköltözött egy másik városba, a gyerekek azonban továbbra is ottmaradtak és fizettek érte havi 1200 koronát. Az iskola év végén, az utolsó hónapban a házaspár már nem bírta elküldeni a tartásdíjat, erre föl K.-né a gyerekeket utra tette, azonban ruhájukat és ágyneműjüket lefoglalja, visszatartotta.

A gyermekek — két gimnazista — sirva érkeztek meg szüleikhez, akiknek aztán elmondták, hogy milyen kitünő bánámodokan volt részük K.-e házában. Korán reggel kiküldték őrizni a tehenet s megparancsolták, hogy lopjanak a tehen részére szénát. Aztán disznót őriztettek vele, trágyát hordattak, s ha nem végezték pontosan a munkát, a legdurvább szidalmakban volt részük. Az egyik gyereket a lakás hideg folyosóján altatták és a legtöbbször éhezették őket. Amikor hazulról nem jött pénz, megtörtént, hogy egyik vagy másik gyereket azonnal vonatra ültették. Egyszer az egyik gyereket, — 13 éves kisleányt — hajnali 3 órakor kergettek ki egyedül a lakástól 2 kilométerre fekvő hajóállomásra s szidalmak között megparancsolták, hogy utazzék szüleikhez és pénz nélkül ne merjen visszajönni. A kislány a félelemtől reszketve, agyonfáradva, betegen érkezett meg a szüleikhez.

A két gyermek a szivtelenségek minden kálváriáját megjárta s a mai napig is borzadva gondolnak K.-né házára.

Jellemző azonban, hogy az oláh megszállás idejében, ugyanez az asszony feltünő szivelyességgel fogadta házában az oláh katonákat, egyik oláh tiszt részére a legszebb szobáját adta át, a legénységnek pedig nagyszerű kosztot főzetett s mikor elmentek, fehérművel ellátta őket. Ezek után nem győzött éldicsekedni mindenkinek, hogy milyen kedvezményeket élveztek a románoktól s akkor amikor a szentesi magyarok még lélezgethez sem tudtak jutni,

Egy szentesi jószívű család

Hogyan bántak a menekült gyermekekkel. Tehenpásztorok lettek. A lefoglalt ágynemű. A lopás nem szégyen. Az oláhokat azonban szívesen látták

Van Szentesen egy család, amely nagyon jó módon él, de híresek a szivtelenségükről. Ennél a háznál talált menedéket egy Erdélyből menekült házaspár két gyermekével s hogy milyen szíves vendéglátásban volt részük, azt elmondjuk az alábbi tudósításban.

A Tóth József-utcában van özv. K.-né háza. Egy öreg özvegyasszony, aki nővérével lakik itt, abban a jómódban, amilyenben azoknak van részük, akiknek házuk, földjük, 8-10 disznójuk, tehenük van és nagy értékű részvénypapírósuk. Özvegy K.-né vagyonéhes szempontból házába vette nővérét, aki annyira a befolyása alá került, hogy 40 éves házassága után különválva él az urától s

a saját házából elköltözött, valamint földjét és részvényeit özv. K.-néra iratta.

Az elmúlt évben történt, hogy özv. K.-nének súlyos beteg lett egy dús gazdag rokona. K.-né számítva arra, hogy vagyonát ő fogja örökölni, éjjel-nappal a beteg ágya mellett volt, azonban a rokon meghalt s egész vagyonát a református egyháznak hagyta. K.-né e fölötti mérgeben református létére áttért a katolikus vallásra s azóta buzgó áhitattal látogatja a templomot s az elhunyt lelkiüdvéért nem győz eléggé sok átokimát mondani.

Ennek az asszonynak a házában talált menedéket a menekült család, akik közeli rokonai is a gazdag K.-nének. A

K.-né egyik póstatiszt rokonának szabad átkelése volt a Tiszán s szabadon seftelhetett az élelmiszerekkel.

Ezek után nincs mit írunk, de cikkünkre felhívjuk a szentesi társadalom és hatóság figyelmét.

Változások a szerkesztőségben

A lap átvétele következtében új nevek kerültek a lap élére. És pedig: *Kolozsváry-Borcsa* Mihály, a *Szózat* belső munkatársa, mint főszerkesztő, *Fetter* Gyula, az *A Nép* belső munkatársa, mint felelős szerkesztő és *Csanády* György, az *Élet* munkatársa, mint felelős kiadó. A szerkesztőség és kiadóhivatal Vásárhelyi-sugárut 2. szám alá költözik.

Drágább lett a trafik

*Te nagy Isten, te nagy Isten,
Nem tudtam, hogy a tét itt lenn
Mért oly komor, mért oly sötét?
Mi az a mi telkembe tét?*

*Miért nem tudok nevetni
R-gi bánatot feledni?*

*Hála Isten, hála Isten
A menyország felderül lenn!
Széles kedvvel kurjongatok
Izogatok, dalolgotok.
Hogyne, azt a kutyafáját,
Emelik a trafik árát!*

Ifjusági előadások sorozata a színházban

- Febr. 11. Rossini: Sevillai borbély;
Febr. 18. Csiki: Nagymama;
Febr. 25. Rostand: Cyrano;
Márc. 4. Kisfaludy K.: Pártütők;
Márc. 11. Herceg: Dériné ifjasszony;
Márc. 18. Vörösmarty: Csongor és Tünde;
Márc. 24. Sophokles: Antigone;
Apr. 1. Erkel: Hunyadi László;
Apr. 8. Madách: Ember tragédiája.

Hogy is állunk csak a Derma-barakokkal?

A Belváros jól fűtött, kényelmes luxuslakásaiban szerencsés vagyoni viszonyok között élő polgárai bizonyos ideges türelmetlenséggel hallják, illetve meg sem akarják hallani azoknak a keserves sorsban levő embereknek jajszavát, akiket a megszálló hatalmák az elszakított területekről, részint az anyaországhoz való törhetetlen ragaszkodásuk miatt, részint minden ok nélkül pusztán, hogy a magyarság számát apasszák és az elrabolt országrészeket saját képük és hasonlatosságuk szerinti átformálhassa sák, hazájukból kiűldözték. Ezek a nemzeti elemek a megszállás rémségei közt mint valami ígéret földjére tekintettek a Csonkamagyarországra és szégyeljük leírni, hogy mikor elkótyavetyélt holmijuk romjival egy marhavagonban ideértek, mennyire nem lelték honjukat a hazában.

Emlékszünk az elmúlt télre, mikor lélekdermesztő hidegben szenvedték el menekült véreink a vagonokban a legrettenetesebb testi fájdalmakat, amikor megfagyott vizük a mosdótálban és reggelre kelve holtrafagyva találta az anya karjaiban gyermekét.

Igaz, az előbbtől most megvannak kimélve, azon egyszerű okból, hogy a vagonok előtt öles a hó és lehetlenné teszi, hogy kilométeres távolságról vizet hozzanak maguknak. Azután pedig, utóvégre az sem nevezhető valami óriási, nemzeti veszteségnek, ha csecsemők elhaláloznak a hideg miatt az Urban, sőt egyenesen szerencsének vehetjük htszen ki tudja „nem-e akad hamarjában egy poéta-lélek, akit ez egy oly szép költemény megírására inspirálna, mint Eötvös József „A megfagyott gyermek“-e. Ezáltal bi-onnyára gazdagítaná a magyar költészet kincsesházát. Mert hát nem szabad szem elől téveszteni, hogy ez is egy lépés volna a barbár szomszédaink-

nak megmutatni kívánt „kultur-fölény“ mevalósításához.

Valószínűleg ez a nemes és minden dicséretre méltó intenció vezeti a városi hatóságokat, amikor a vagonlakó menekülteknek — reméljük — csak ideiglenes elhelyezése céljából a Menekültügyi Hivatal rendelkezésére bocsajtott Derma-barakokba városi lakókat telepít és ezáltal megfosztja a még hajléktalan vagonlakókat elhelyezésük lehetőségétől.

Rózsa barakgondozó tett panaszt újabban a Menekültügyi Hivatalnál, hogy a városi hatóságok minden tiltakozása dacára telepítenek be a barakokba jogosulatlan, nem menekült családokat.

Ezekután igazán szeretnénk tudni, hogy valjában ki rendelkezik a Derma-barakokkal, a város, vagy a Menekültügyi Hivatal?

Amennyiben pedig a városi lakósok közt is akadnának elhelyezésre váró hajléktalanok, úgy az egész lakásműzériát nyilvánvalóan csak a kislakásépítési akció erélyes megindításával lehet megszüntetni. E tekintetben pedig a városnak nem szabad szükkéblű-ködni és krajcároskodnia, nehogy lehetlenné tegye ezt az életre való tervet. Utóvégre minden terhet még sem lehet a népjóléti miniszter nyakába sózni!

*Hirdessen
az Uj Életben*

Az öreg Szeged

Mulatóhelyek és egyebek

Írta: Cserzy Mihály

(4) Az ujságíróknak valóságos »klubjuk«-volt a Pepi bácsi kávéházában. Pósa Lajos és az állandóan virzsiniázó Mikszáth Kálmán voltak a nagy márványasztalrakétái (mégakkor is, ha »alsóztak«) kik körül a szegedi irodalom és művészet minden számottevő tagja csoportosult, eregetvén kiki a maga röppentyűit. Székács Gyula a Konstantinápolyban elhunyt kiváló zeneszerző is törzsvendég volt ebben a bohém társaságban. Esténként, vacsora után a Prófétából bevonult László Gyula polgármester helyettes és Kátay Pista — az ivást, Babó Emil — a kártyázást tökélyre vitt »művészek«, továbbá Szluha Gusztó az »angolvérű« főkapitány, Cserey-Szinéri az orvos író, Sziráky József késmester, a híres »szegedi halbicska« föltalálója, aki nem csak gyártmányairól lett híres ember, hanem Mikszáth novellája nyomán arról is, hogy egy ízben meglátogatta egy angol kereskedő és ezer halbicskát akart nála rendelni. Sziráky bátyánk nagyot nézett az okkularé fölött és azt mondta:

— Nem vállalkozok rá, kéröm.

Az angol elment, gondolt valamit a magyarokról, az ismerősök pedig faggatták a »kis« Szirákyt:

— Osztán miért nem csinál Józsi bácsi ezer halbicskát?

— Nem volt az az angol egészséges eszű, bolondnak még nem csinálók.

— Miért?

— Egy embörnek elég egy bicska is, csak az eszetlennek köll ezör.

Alapjában Sziráky bácsinak volt igaza, mert jól tudta, hogy az angol neki akar az ezer bicskával konkurenciát csinálni, — de nem mondta a kis

öreg s így sokan ebben a téves hitben voltak, hogy mégis csak igaza van az ánglusnak: a magyar emberben nincs vállalkozási szellem!...

Azután ott füstöltek a hosszú márványasztal körül a kiadók is. kibicelni az »alsós«-hoz. Pár év múlva Gárdonyi Géza is lekerült Szegedre és megvívta első szegedi párbaját Ujlaki Tónival, aki két hónapig nyomta utána az ágyat és ezalatt fogadalmat tett önmagának, hogy életében többé nem fog párbajozni. Ez volt ugyanis a tizenkettedik párbaja, a tizenharmadikat tehát óvatosan kerülte. Talán ez a babonás szám is hozzá járult ahhoz, hogy olyan alázatos és engedelmes természetű legyen halála napjáig a kedves Uriel.

Gárdonyi Mikszáthot váltotta fel a Szegedi Napló redakciójában. A »nagy palóc«-ot Tisza Lajos magával vitte Budapestre a T. Ház rovatának megteremtésére. Mikor elment, Gárdonyi megjegyezte a kávéházban:

— Üresen kellene hagyni a széket, ahol Kálmán ült, mert ez a hely szent hely.

Valakinek az az ötlete támadt a »kávéház-keresztelésen.« hogy Mikszáth-kávéháznak kellett volna elnevezni a régi Ströbl-kávéházot Emke helyett. Talán igaza is volt!...

A másik a Wagner-később Hungária-kávéház az Iskola-utcában a régi gymnasiummal szemben. Ezt az épületet Csizsár János alsóvárosi jómódu fakereskedő és gazdaember építtette 1860-ban. Méltó versenytársa volt az Oroszlán-kávéháznak. Élterme is volt és később szállodai szobák is nyíltak az emeleten. Bátran lehet mondani, hogy ez az üzlet volt a legszerencsésebb az öreg Szegeden. Mikor az 1879-es nagyárvíz (a kicsi 1834-ben volt) eltemette a várost, az Iskola-utca és a Hungária sokáig szárazon maradt. Akkor Juránovits Ferenc (a szegedi vendéglősök ma 82 esz-

tendős nesztora) volt ez üzlet bérlője. Az oriaszi idegenforgalom tehát itt bonyolítottodott le a városban. A szobák száma természetesen kibővült, sőt gyakran a mellékhelyiségeke, folyosókra is kerültek ágyak a vendégek részére. Zsutolásig telve volt állandóan a kávéház és az étterem is. A Hungária hosszú ideig aranybánya volt. Juránovicsnak, mint vendéglősnek, van a legérdekesebb pályafutása Szegeden. Husz éves korában került a Hétválasztóba, onnan a Feketesasba, aztán a Prófétába, innen a Hungáriába, Európába és végül a Tiszába. Két világkiállításon is részt vett és szerzett becsületet a magyar konyhának.

(Folytatjuk.)

A városi gőzfürdő gyógyfürdő osztálya teljesen felszereltetett és megnyílt. Hideg gyógy, felfürdők, szénsavas, villamos, sziksós stb. gyógyfürdők; villamos és kézi gyógymasszás, pakolás, hőlégszokrény, stb. férfiak részére reggel 1/2-7-től d. u. 1-ig, nők részére d. u. 2-7-ig állandóan üzemben. Az orvosi rendelőt dr. Szabó József egy. magántanár, az egyetemi ideggyógyászati klinika vezetője, látja el, aki rendeléseket magánbetegek részére is d. u. 3-4 1/2 óráig tart, a fürdő orvosi rendelőjében.

Dr. KÁLLAY ZOLTÁN

jogi szemináriuma

SZEGED

Pallavicini-utca 3. szám (a Város háza mellett). — Telefon: 89.

LEGJOBB
svájci órák, arany, ezüst és double ékszerek, gramofon, hanglemez, öngyújtó, gyújtók, zseblámpa-elem a legolcsóbb árakban! Columbia, Favorita, lemezek főraktára. Tört aranyat, stb. legmagasabb áron veszek.
TÓTH JÓZSEF MŰÖRÁS KÖLCSEY-UTCA

Szerkesztő: ifj. Pietsch Sándor.
Laptulajdonos: Longi István.

Erdélyi fajalma, ponyvik, batul, törökbalint, kalvill eladó 20 kg-nyi mennyiségben. Tisza Lajos-körút 19. I. em. 4. ajtó.

Megvételre kerestetik jókarban levő családi ház, kerítél és gazdálkodásra alkalmas udvarral, lehetőleg a belvárosban. Cím a kiadóban.

Barokk stílusú szalón-garnitúra, bengali tükörrel, brokát seyyemmel bevonva, kifogástalan állapotban eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Délutáni foglalkozást, irodai munkát, esetleg tanítást elvállal két magasabb évfolyamu medikus. Cím a kiadóban.

Hölgyeim! Addig ne vegyenek kalapot, amíg meg nem tekintik

Ligeti Olga és Tsa női kalap termét

Bástya-utca 2. Hajós cukrászda mellett

Legdivatosabb kalapmodellek Nagy választék.

Magyar-Olasz Bank

szegedi fiókjai:

Belváros:

Vörösmarty-u. 5.
(Kaszinó épület)

Alsóváros:

Boldogasszony-sugárút 59. sz.

Első szegedi cipő-, csizma- és papucsipari szövetkezet

Romai-körút 21 sz. Telefon 255 sz.

Készít mérték szerint kitünő izléses cipőket, csizmákat. Ajánlja szép papucsiparmányait nagy választékban

Belvárosi üzlet: Szeged, Rudolf-tér 6
Telefonszám 12-17

Kész cipők, csizmák, papucsok legolcsóbb beszerzési forrása!

BELVÁROSI MOZI

Telefon- Igazgatóság . . . 258
számok: } Pénztár . . . 582

Péntektől vasárnapig:

A modern filmtechnika csodája!

Az ezerarcu ember

E. G. Seeliger: Hajsza a föld körül c. regénye a filmen.

Főszereplő
Harry Lidtke

I. és II. rész 10 felvonásban egyzserre bemutatva! Érdekfeszítő és mulatságos cselekménye mind az utolsó jelenetig lebilincseli a néző figyelmét.

Előadások kezdete hétköznap: fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Vasár- és ünnepnap: fél 3, fél 5, 6 és fél 9 órakor.

A • KANSZ

éttermének vezetésében Bernáth József társat vett maga mellé. Tekintettel arra, hogy a rövid idő alatt meglepően fellendült étterem nagy adminisztrációt igényel, a vezetése most így két részre oszlik: gazdasági és üzleti vezetésre. A KANSZ, hogy az ott étkező tisztviselők igényeit minden tekintetben kielégítse, nagy gazdasági udvart rendezett be, amelynek szakszerű vezetését Bernáth József látja el, akiknek eddig is érdemei vannak az étterem nagyszerű fellendítésében.

Brillians ékszerek, arany s ezüst tárgyak a legmagasabb áron értékesíthetők
Kun Jenő ékszerész
Szegeden Széchenyi-tér 2. szám. — Telefon 331.

GYŐZDJEK MEG

róla brillians, arany s ezüstért; arany, ezüst pénzéért legelőbbet fizet Deutsch Imre Széchenyi-tér 9. Korzó-mozi ház

Fischer Testvérek

ékszerészek. Szeged, Kárász-utca 10.
Brillians. arany és ezüst ékszereket veszünk és eladunk!

"FUTURA"

kirendeltsége

Szeged, Tisza Lajos-körút 43. Telefon 7-95. — Vesz mindenféle terményt, rozsozt, buzát, gyapjút stb. Raktáron tartunk legolcsóbb napi áron mindenféle mezőgazdasági gépet és eszközt.

Villamos világítási anyagok!

Villamos szerelés. Motor- és dinamó tekerceselés. Olajok, zsirok. - Mindenemű műszaki anyagok, tömitések. Motorok, speciális gépek javítása szerelése.

SZVATON és KUCSES
Szeged, Tisza Lajos-körút, Püspök-tér.